

8.4.2011

12/41/2007
1102 70 8
Oikeusministeriö

Oikeusministeriö

Viite

Lausuntopyyntö OM 12/41/2007 ja OM004:00/2008

Lausunto Oikeudenkäynti hallintoasioissa työryhmän mietinnöstä

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto toteaa, että työryhmän mietintö on perusteellisesti valmisteltu ja mietinnön ehdotukset tarpeellisia. Mietinnön ehdotukset selkeyttävät menettelyä hallintotuomioistuimissa ja parantavat asianosaisen oikeusturvaa. Aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan eräistä mietinnön kohdista seuraavaa:

Työryhmän ehdotuksen mukaan päätöksen tehneelle viranomaiselle säädettäisiin oikeus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä, jolla viranomaisen päätös on kumottu tai sitä on muutettu, jos valituksen tekeminen on tarpeen soveltamiskäytännön yhdenmukaisuuden turvaamiseksi. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pitää tarpeellisena, että päätöksen tehneelle viranomaiselle säädetään mahdollisuus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä. Kuitenkin erityisesti ympäristölupa ja vesitalousasioissa ratkaisujen vaikutukset saattavat ulottua laajalle ja niillä voi olla merkitystä yhteiskunnan kannalta, mistä syystä näissä asioissa olisi perusteltua harkita ehdotettua laajempaa valitusoikeutta päätöksen tehneelle viranomaiselle.

Ympäristölupavastuualue on kiinnittänyt huomiota työryhmän ehdotukseen siitä, missä järjestyksessä mielipiteet äänestyksessä esitettäisiin (90 §). Ehdotuksen mukaan asiantuntijajäsen lausuisi mielipiteensä ennen lainoppineita jäseniä. Uusi äänestysjärjestystä koskeva säännös voi johtaa tarpeeseen laatia erityissäännökset äänestämisestä ympäristövastuualueella.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueella käsitellään eräitä oikeus- ja valitusasioita, joihin mietinnön mukaan ei sovellettaisi lakia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa vaan hallintolakia. Tästä voi kuitenkin seurata oikeusturvan kannalta ongelmallisia tilanteita esimerkiksi oikeudenkäyntikuluvaatimusten käsittelyn ja päätöksen tehneen viranomaisen muutoksenhakuoikeuden rajaamisen kannalta. Lain soveltamisalaa olisi tältä osin hyvä vielä pohtia.

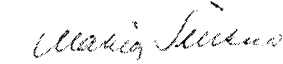
Täytäntöönpanomääräyksiä ja turvaamistoimia koskevat säännökset nopeuttavat erityisesti kiireellisten tilanteiden hoitamista. Hallintopäätösten täytäntöönpanon osalta on hyvä, että päätöksen välitön toimeenpano on edelleen mahdollista. Sen sijaan säännös siitä, että hallintoviranomaisen on ilmoitettava tuomioistuimelle, jos se päättää panna päätöksensä välittömästi täytäntöön, saattaa joissakin erityistilanteissa aiheuttaa ongelmia.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupa sekä peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueet ovat antaneet tarkemmat kommenttinsa mietintöön. Vastuualueiden kommentit ovat liitteenä.

Ylijohtaja

Terttu Savolainen

Johtaja
Hallintopalvelujen vastuuyksikkö

Maria Siurua

Liittet

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupa sekä peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueiden lausunnot

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvut

Pohjois-Suomen

Lausunto

PSAVI/321/00.02.00/2011

7.4.2011

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Hallintopalvelut-vastuuyksikkö

Asia Lausunnon antaminen työryhmän mietinnöstä "Oikeudenkäynti hallintoasioissa. Prosessityöryhmän mietintö (Oikeusministeriön mietintö ja lausuntoja 4/2011)

Viite Oikeusministeriön lausuntopyyntö 9.2.2011 (OM 12/41/2007)

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueen lausunto

Päätöksen tehneen viranomaisen oikeus valittaa päätöksestä

Työryhmän ehdotuksen mukaan päätöksen tehneelle viranomaiselle säädettäisiin oikeus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä, jolla viranomaisen päätös on kumottu tai sitä on muutettu, jos valituksen tekeminen on tarpeen soveltamiskäytännön yhdenmukaisuuden turvaamiseksi.

PSAVIn ympäristölupavastuualue pitää tarpeellisena säätää päätöksen tehneelle viranomaiselle mahdollisuus valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä.

Ympäristölupaa ja vesitalousasioita koskevien ratkaisujen vaikutukset saattavat ulottua laajalle ja niillä voi olla merkitystä yhteiskunnan kannalta. Päätökset saattavat sisältää vaikeasti hallittavia monitahoisia asiakokonaisuuksia. Tämän vuoksi tulisi harkita ehdotettua laajempaa valitusoikeutta aluehallintovirastolle ympäristölupia ja vesitalousasioita koskevissa asioissa.

Ehdotuksessa tarkoitettujen tilanteiden ohella valitusoikeus voi joissakin harvoissa tapauksissa olla tarpeen myös esimerkiksi prosessuaalisesta syystä. Lisäksi tulisi harkita tarve säätää päätöksen tehneelle viranomaiselle oikeus valittaa myös, kun se on hallintotuomioistuimessa määrätty korvaamaan asianosaisen kuluja.

Äänestysäännökset

Työryhmä on ehdottanut säädettäväksi sen, missä järjestyksessä mielipiteet äänestyksessä esitettäisiin (90 § 1 momentti). Ehdotuksen mukaan asiantuntijajäsen lausuisi mielipiteensä ennen lainoppineita jäseniä.

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 020 636 1020
fax 08 3140 110

kirjaamo.pohjois@avi.fi
www.avi.fi/pohjois

Linnankatu 1-3
PL 293, 90101 Oulu

Ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain (20.11.2009/898) äänestämistä koskevassa 4 §:ssä on viittaussäännös hallintolainkäyttölakiin. Uusi äänestysjärjestystä koskeva säännös voi johtaa tarpeeseen laatia erityissäännökset äänestämisestä ympäristölupavastuualueella.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualueella ei ole muuta lausuttavaa mietinnöstä.

Johtaja

Sami Koivula

Ympäristöneuvos

Riitta Riihimäki

Aluehallintovirasto

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Pohjois-Suomi

Lausunto>

4.4.2011

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Johtaja Maria Siurua

Viite

Lausuntopyyntö-Oikeudenkäynti hallintoasioissa. Prosessityöryhmän mietintö (OMML 4/2011)

Työryhmämietintö on kiertänyt vastuualueella elinkeinovalvontavalvonta yksikössä ja oikeusturva ja valvontayksikössä. Työryhmämietintöön ovat antaneet allekirjoittaneiden lisäksi lakimies Sinikka Siniluoto-Heikkinen läänineläinlääkäri Hanna Lounela ja lakimies Matti Pihlajamaa kommenttinsa.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualue ilmaisee lausuntonaan seuraavaa:

Mietintö on laadittu erittäin huolellisesti ja perinpohjaisesti.

Työryhmä esittää lain soveltamisalaan muutoksia siten, että 2 §:n mukaan lakia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ei sovellettaisi enää oikaisuvaatimuksen ja valituksen käsittelyyn hallintoviranomaisessa, vaan 3§:n mukaisesti hallintolakia. Aluehallintovirasto käsittelee mm. opetustoimeen, kuten perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, taiteen perusopetuksesta annetun lain ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaiset oikaisu- ja valitusasiat. Aluehallintoviraston antamasta kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 36§:n mukaisesta oikaisupäätöksestä ei ole oikeutta valittaa. Em. lain 81§:n 2 momentin mukaan erityishuollon antamista, lopettamista taikka yksilöllisen erityishuolto-ohjelman hyväksymistä koskevasta säännöksessä mainittujen viranomaisten antamasta päätöksestä valitetaan aluehallintovirastoon

POL- vastuu alueen käsityksen mukaan aluehallintovirastossa käsiteltävät oikaisu- ja valitusasiat eivät ole mietinnössä esitettyjä "hallinnon sisäisiä muutoksenhakekeinoja", koska valituksen ja oikaisupyynnön käsittelee ja ratkaisee eri hallintoviranomainen (valtioin viranomainen) kuin alun perin päätöksen tehnyt viranomainen (yleensä kunnallinen viranomainen). Aluehallintoviraston käsiteltäväksi säädetty valitusasiat, kuuluisivat tuomioistuimen toimivaltaan

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 020 636 1020
fax 08 314 0110

kirjaamo.pohjois@avi.fi
www.avi.fi/pohjois

Linnankatu 1-3
PL 293, 90101 Oulu

kokonaisuudessaan. Valtiovarainministeriön nimeämä eräitä aluehallintoviraston tehtäviä selvittävä työryhmä on loppuraportissaan tammikuussa 2011 esittänyt ao. ministeriölle erillisen selvityksen tekemistä näiden asioiden käsittelyn siirtämisestä hallinto-oikeuksiin. Hallintolain soveltaminen em. aluehallintoviraston päätöksiin luo sekä kansalaisten että päätöksen tehneen viranomaisen oikeusturvan kannalta ongelmallisia tilanteita mm. oikeudenkäyntikuluvaatimusten käsittelyn osalta ja päätöksen tehneen viranomaisen muutoksenhakuoikeuden rajaamisen osalta. Valituksen alaisen päätöksen tehneellä viranomaisella voi olla huomattava intressi saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi. Lain soveltamisalaa koskevaa säännöstä tulisi vielä jatkovalmistelussa näiden näkökulmien huomioon ottamiseksi tarkentaa.

Päätöksen tehneelle viranomaiselle esitetään oikeutta valittaa hallintotuomioistuimen päätöksestä, jolla viranomaisen päätös on kumottu tai sitä on muutettu, jos valituksen tekeminen on tarpeen soveltamiskäytännön yhdenmukaisuuden turvaamiseksi, on tervetullut muutos nykyiseen käytäntöön.

Todistajan esteellisyyttä koskeva lainsäädännös on niin ikään tarpeellinen ja käytäntöä selkiyttävä erityisesti lastensuojelu- mutta myös ympäristöterveydenhuollon, kuten eläinsuojelua koskevissa asioissa.

Täytäntöönpanomääräyksiä ja turvaamistoimia koskevat säännökset nopeuttavat erityisesti kiireellisten tilanteiden hoitamista. Hallintopäätösten täytäntöönpanon osalta (15§) on hyvä, että päätöksen välitön toimeenpano on edelleen mahdollista. Lainsäädännöksen 3 mom. mukaan hallintoviranomaisen on ilmoitettava tuomioistuimelle, jos se päättää panna päätöksensä välittömästi täytäntöön 2 mom. 2-3 kohdan perusteella. Säännöksen tarkoituksena on informoida tuomioistuinta täytäntöönpanosta, joka voi tämän tiedon tai valituksessa esityksen vaatimuksen perusteella arvioida, onko perusteita kieltää tai keskeyttää hallintopäätöksen täytäntöönpano. Onko tarkoitus, että kaikista päätöksistä ilmoitetaan hallinto-oikeuteen? Esimerkiksi tilanteissa, jossa eläintautien leviämisen rajoittamiseksi on annettu määräys/kielto eläinten siirtämisestä pois tilalta, olisi oma-aloitteinen ilmoitusvelvollisuus, kun eläintautilaissa ei tällä hetkellä ole varsinaista §:ää, joka oikeuttaa välittömään täytäntöönpanoon? Lakiin on tulossa muutos, mutta ehtiikö se ennen kuin tämä laki tulee voimaan?

Vastuualueen johtaja

Marja-Leena Kärkkäinen

Yksikön päällikkö, lakimies

Heli Kajava